

Rekommenderade av Finsk Energiindustri rf

ANSLUTNINGSVILLKOR

AV 2019

Energimyndigheten har fastställt nedanstående anslutningsvillkor för nätinnehavarens bruk 17.5.2019.

1. Tillämpning av anslutningsvillkoren

1.1. Dessa anslutningsvillkor (AV 2019) ska bifogas till ett anslutningsavtal som gäller anslutning av en elförbrukningsplats eller elproduktionsplats till ett eldistributionsnät vars nominella spänning är högst 36 kilovolt samt upprätthållande av anslutningens elförbruknings- och elproduktionsmöjlighet.

1.2. Distributionsnätsinnehavaren kan även tillämpa dessa villkor på ett anslutningsavtal som gäller anslutning av en elförbrukningsplats eller en elproduktionsplats till ett eldistributionsnät vars nominella spänning är över 36 kilovolt samt upprätthållande av anslutningens elförbruknings- och elproduktionsmöjlighet, ifall man har kommit överens om detta i anslutningsavtalet.

1.3. Distributionsnätsinnehavaren och kunden kan avtala på annat sätt om dessa villkor om inte annat föreskrivs nedan. När kunden är en konsument kan undantag från villkoren till nackdel för kunden inte göras ens genom avtal.

2. Definitioner

2.1. Ett *distributionsnät* är ett elnät vars nominella spänning är mindre än 110 kilovolt.

2.2. En *distributionsnätsinnehavare (nätinnehavare)* är en sammanslutning eller inrättning som i sin besittning har ett distributionsnät och som utövar tillståndspliktig elnätsverksamhet.

2.3. *Kunden* (i elmarknadslagen 588/2013 kallad abonnenten) ingår ett *anslutningsavtal* med nätinnehavaren och äger eller innehar en *elförbrukningsplats* eller en *elproduktionsplats*, t.ex. fastighet eller byggnad, till vars anslutning elförbrukningsplatser eller elproduktionsanläggningar som tillhör en tredje part har kopplats.

2.4. Genom *anslutningsavtalet* avtalar kunden och nätinnehavaren om en eldistributionsförbindelse mellan elförbruknings- eller elproduktionsplatsen och elnätet samt om anslutningspunkten och anslutningsavgiften.

2.5. Ett *tidsbundet anslutningsavtal* är ett anslutningsavtal som ingås för viss tid och för ett tillfälligt elbehov. Det tillfälliga elbehovet kan gälla till exempel ett bygge eller något annat kortvarigt evenemang av engångsnatur.

2.6. Med *parter* avses i dessa villkor nätinnehavaren och kunden.

2.7. Med *anslutning* avses kundens rätt att ansluta sig till distributionsnätet på en plats som definieras i anslutningsavtalet samt gränssnittet mellan parternas elanläggningar.

2.8. Med *anslutningens storlek* avses bestämmandet av anslutningens maximala elförbrukning, till exempel enligt märkströmmen (säkringsstorleken) eller den abonnerade effekten.

2.9. *Anslutningsledning* är i dessa villkor en elledning som dragits för en elförbrukningsplats, en fastighet eller en grupp av fastigheter eller för en eller flera elproduktionsanläggningar och med vilken kunden ansluts till elnätet.

2.10. *Anslutningspunkten* är den punkt där kundens elanläggningar ansluts till distributionsnätet (gränsen mellan ägarna) om inte annat avtalas. Anslutningspunkten definieras i anslutningsavtalet.

2.11. *Anslutningsavgift* är den avgift som kunden ska betala för att få de rättigheter som hör till anslutningsavtalet.

2.12. Med *tilläggsanslutningsavgift* avses i dessa villkor en avgift som tas ut för en förstoring av anslutningen.

- 2.13. Elanvändaren (*användaren*) är en person eller en sammanslutning som köper el och den nättjänst som erfordras för eldistributionen huvudsakligen för sitt eget bruk. Användaren kan också vara en kund som anskaffar el åt andra genom den anslutningspunkt som avses i hans anslutningsavtal.
- 2.14. Elproducenten (*producenten*) är en person eller sammanslutning som producerar el vid en anläggning som fungerar parallellt med distributionsnätet så att den producerade elen delvis eller helt kan överföras till distributionsnätet.
- 2.15. Med elförsäljare (*säljare*) avses en person, sammanslutning eller inrättning som säljer el.
- 2.16. Med *systemansvarig* avses en stamnätsinnehavare som elmarknadsmyndigheten har påfört systemansvar.
- 2.17. En användare som är en fysisk person och som via sin anslutning anskaffar el huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet kallas i dessa villkor för *konsument*. *Konsument* kallas i dessa villkor även en producent, som är en fysisk person och som med en till sin anslutning kopplad elproduktionsanläggning producerar el huvudsakligen för annat ändamål än för att utöva sin näring.
- 2.18 Med *elektrisk utrustning* avses med elektricitet driven och för produktion, överföring eller mätning av elektricitet avsedd färdig anordning, installationsutrustning, sådan kombination av anordningar som tillhandahålls på marknaden som en funktionell enhet, komponent eller sammansatt inbyggnadsdel som är avsedd att byggas in i en apparat av slutanvändaren.
- 2.19 Med *elanläggning* avses fast installation eller annan motsvarande funktionell helhet bestående av elektrisk utrustning och eventuellt andra anordningar, förnödenheter och konstruktioner, inbegripet *elproduktionsanläggningar* som kan användas för att producera el och som fungerar parallellt med distributionsnätet.

3. Ingående av anslutningsavtal

- 3.1. Parterna ingår anslutningsavtalet tills vidare.
- 3.2. En och samma elanläggning kan inte matas via fler än en anslutning samtidigt och inte heller turvis, om inte något annat särskilt avtalats.
- 3.3. Ett tidsbundet anslutningsavtal kan ingås när det föreligger ett engångsbehov av att använda el under en viss tid. Ett tidsbundet anslutningsavtal ingås för viss tid, högst för två år åt gången. Om tidsperioden för den tillfälliga elanvändningen är känd när anslutningsavtalet ingås, kan parterna avtala om högst fem års giltighet.
- 3.4. Anslutningsavtalet och eventuella ändringar i det ska göras skriftligen. Parterna får var sitt exemplar av avtalet.
- 3.5. Med en kund som inte är konsument kan ett tidsbundet anslutningsavtal också ingås muntligt om ingendera parten yrkar på skriftlig form. Nätinnehavaren kan särskilt anvisa nättjänstprodukter som tillämpas på elförbrukningsplatser med tidsbundet anslutningsavtal.
- 3.6 Kunden ansvarar för elproduktionsanläggningar och elanläggningar som eventuellt kopplas till anslutningen och som tillhör tredje part.
- 3.7. Anslutningsavtalet består av enskilt överenskomna avtalsvillkor och allmänna avtalsvillkor. När avtalet tolkas beaktas dokumenten i följande ordning:
- 1) enskilda avtalsvillkor och
  - 2) allmänna avtalsvillkor.
- 3.8. Till anslutningsavtalet ska bifogas en länk till en nerladdningsbar version av dessa villkor. De allmänna avtalsvillkoren ska på kundens begäran kostnadsfritt skickas till kunden skriftligen med anslutningsavtalet.
- 3.9. Fakturor som hänför sig till anslutningsavtalet skickas till den faktureringsadress som kunden uppgett. Kunden ska underrätta nätinnehavaren om förändringar i sin faktureringsadress och sina övriga kontaktuppgifter.

4. Anslutningsavgift

- 4.1. Nätinnehavaren tar ut en anslutningsavgift av kunden enligt gällande prislista som nätinnehavaren publicerat och enligt nätinnehavarens anslutningsavgiftsprinciper. Anslutningsavgiftens belopp fastställs i anslutningsavtalet. I anslutningsavtalet ska nämnas om anslutningsavgiften eller en del av den återbetalas när avtalet upphör.

4.2. Anslutningsavgiften gäller en enskild anslutning.

4.3. Om eldistributionsbehovet (t.ex. elförbrukningen eller elproduktionen) förändras, kan den i anslutningsavtalet definierade anslutningsstorleken ändras. Nätinnehavaren debiterar kunden för de kostnader som förminskningen, förstoringen eller konstruktionsändringen i anslutningen medför och på det sätt som de publicerats och definierats i nätinnehavarens anslutningsavgiftsprinciper.

4.4. Vid ändring av anslutningens storlek upprättas ett nytt anslutningsavtal eller ett separat avtal, på vilket anslutningsvillkoren tillämpas.

5. Upprätthållande av anslutningen

5.1. Om kunden vill att anslutningsavtalet ska förbli i kraft trots att gällande avtal om nättjänst för elförbruknings- eller elproduktionsplatsen (elnäts- eller elleveransavtal) saknas, ska kunden utgående från ett separat avtal ersätta nätinnehavaren för de kostnader som upprätthållandet av anslutningen medför, enligt gällande prislista som nätinnehavaren publicerat och anmält till Energimyndigheten.

5.2. Kunden anses ha brutit mot sin väsentliga avtalsförpliktelse om han vägrar att ingå ett avtal om upprätthållande av anslutningen. Detsamma gäller om kunden väsentligen försummar att betala de avgifter som bestäms i nämnda avtal.

5.3. I avtalet om upprätthållande eller i därtill fogade tillämpliga avtalsvillkor ska nämnas bland annat avgiftens storlek samt de grunder på vilka avgiftens storlek kan ändras under avtalets giltighetstid.

6. Inkoppling av anslutning

6.1. Nätinnehavaren ansluter kundens elanläggningar till sitt nät sedan anslutningsavtalet har trätt i kraft och kunden har betalat anslutningsavgiften eller en överenskommen del av den och meddelat nätinnehavaren att anslutningen är klar för inkoppling. Kunden ansvarar för att hans elanläggningar uppfyller de tekniska krav på anslutning som nätinnehavaren publicerat samt de eventuella systemtekniska krav som den systemansvariga har ställt. Kunden ska förete en utredning för nätinnehavaren om att hans elproduktionsanläggning är i ett sådant skick att inkopplingen inte förorsakar fara eller störning och att den uppfyller de tekniska krav som anges i de individuella avtalsvillkoren samt de systemtekniska krav som den systemansvariga har ställt upp. Kunden ska förete ett vederbörligt besiktningsprotokoll för elanläggningen om nätinnehavaren kräver det.

6.2. Kunden och nätinnehavaren avtalar om hur elanläggningar och elledningar som är nödvändiga för eldistributionen och som nätinnehavaren kommer att förfoga över ska placeras och byggas i utrymmen och på mark- och vattenområden som kunden äger eller innehar. I samband med detta avtalas även om ägande och nyttjanderätt till elanläggningar och elledningar, mätutrustning, tillträde till utrymmena, eventuell fjärrstyrning och ansvarsgränser samt service, skydd och besiktning av anläggningar och ledningar. Dessa elanläggningar och elledningar ska placeras så att de inte utgör onödigt förfång. För nyttjanderätten till kundens utrymmen och områden betalas ingen ersättning om inte annat avtalats.

6.3. Kunden och nätinnehavaren kommer överens om var andra ledningar och anläggningar än de som avses under 6.2 (d.v.s. sådana som även betjänar andra än kunden) ska placeras på område som kunden äger eller innehar. Ifall enighet inte kan nås om placeringen av ledningarna och anläggningarna, ska ärendet avgöras i enlighet med tillämpliga bestämmelser i markanvändnings- och bygglagen.

6.4. Om en avtalspart före anslutningen får kännedom om en omständighet som har samband med tredje part och som förhindrar anslutning vid avtalad tidpunkt, ska den andra avtalsparten genast underrättas om detta för att avtalsparterna gemensamt ska kunna justera anslutningstidpunkten. Sådana omständigheter kan bland annat vara att en markägare eller myndighet förvägrar nyttjanderätt till mark eller väg som behövs för byggande av ledning, nätstation eller annan nödvändig anläggning, eller att byggandet av elförbruknings- eller elproduktionsplatsens elanläggning eller tillståndsförfarandet fördröjs.

7. Dröjsmål vid inkoppling av en anslutning

7.1. En anslutning inkopplas (ansluts) till distributionsnätet när de enskilt avtalade och i dessa villkor nämnda förutsättningarna uppfyllts och senast vid den tidpunkt som parterna kommit överens om och som anges i anslutningsavtalet. En avtalspart ska i god tid komma överens med den andra parten om ändring av tidpunkten för anslutandet (till exempel på grund av förändringar i kundens byggtidtabell).

7.2. Kundens rätt att hålla inne betalning av anslutningsavgiften

7.2.1. Om anslutningen på grund av dröjsmål från nätinnehavarens sida inte är inkopplad då anslutningsavgiften eller en del av den förfaller till betalning, har kunden rätt att hålla inne betalningen tills anslutningen är inkopplad.

7.2.2. Efter inkopplingen av anslutningen har kunden rätt att hålla inne betalning av en sådan del av avgiften som behövs som säkerhet för skadeståndsanspråk som grundar sig på dröjsmålet.

7.3. Standardersättning

7.3.1. Om inkopplingen av en anslutning fördröjs, har kunden rätt till en standardersättning. Kunden har inte rätt till standardersättning, om orsaken till att inkoppling inte kan ske är ett hinder från kundens sida eller annat hinder som avses i 7.4.1 eller 7.4.2.

7.3.2. Standardersättningen är 5 procent av anslutningsavgiften för varje påbörjad vecka under de två första dröjsmålsveckorna och därefter 10 procent av anslutningsavgiften för varje påbörjad dröjsmålsvecka. Standardersättningen beräknas utgående från de avgifter som nätinnehavaren enligt sin offentliggjorda prislista debiterar för anslutning, utan prishöjningar som beror på speciella förhållanden, d.v.s. utgående från den s.k. grundanslutningsavgiften (avgift enligt zonen för anslutningspunkten i fråga, eller i ett zonfritt område avgift enligt den yttersta zonen).

Den andel av anslutningsavgiften som ligger till grund för betalning av standardersättningen för dröjsmål ska framgå av anslutningsavtalet.

7.3.3. Standardersättningens maximibelopp är 30 procent av anslutningsavgiften enligt föregående punkt, dock högst 3000 euro. På grundval av 7.4 med underpunkter har kunden dock utan hinder av de ovanstående punkterna rätt till skadestånd som överskrider standardersättningen.

7.4. Skadestånd

7.4.1. Kunden har rätt till skadestånd på grund av dröjsmål om inte nätinnehavaren visar att dröjsmålet berodde på ett hinder utanför hans kontroll som han inte skäligen kunde förväntas ha beaktat när avtalet ingicks och vars följderna han inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit. Som en minskande faktor vid skadeståndet beaktas eventuell standardersättning som ska eller har betalats.

7.4.2. Om dröjsmålet beror på någon som nätinnehavaren har anlitat för att fullgöra avtalet (exempelvis en entreprenör), är nätinnehavaren fri från skadeståndsskyldighet endast om också den som anlitas skulle vara fri från ansvar enligt föregående punkt.

7.4.3. Kunden har förutom standardersättning rätt till skadestånd för indirekt skada endast om dröjsmålet beror på vårdslöshet från nätinnehavarens sida. Om kunden inte är en konsument och om annat inte har avtalats mellan parterna, är maximibeloppet för nätinnehavarens skadestånd hälften av anslutningsavgiften. Om nätinnehavaren har gjort sig skyldig till uppsåtlighet eller grov vårdslöshet, tillämpas ingen begränsning av skadeståndets maximibelopp.

7.4.4. Som indirekt skada anses:

- 1) sådan förlust av inkomst som kunden lider på grund av dröjsmål eller åtgärder som föranleds av detta;
- 2) skada som beror på en förpliktelse som grundar sig på något annat avtal;
- 3) sådan väsentlig förlust av bruksnyttan av en elförbruknings- eller elproduktionsplats som inte medför direkt ekonomisk skada, samt annan därmed jämförbar väsentlig olägenhet; och
- 4) annan skada av samma slag som är svår att förutse.

7.4.5. Om kunden anmäler ett dröjsmål som han är skyldig till så sent att nätinnehavaren redan har hunnit inleda arbetet på anslutningen, ska kunden utgående från nätinnehavarens utredning ersätta kostnaderna för åtgärder som har blivit nödvändiga på grund av dröjsmålet samt kostnaderna för nödvändiga åtgärder som blivit överflödiga, i enlighet med den gällande prislista som nätinnehavaren publicerat och anmält till Energimyndigheten.

8. Anslutningens driftsäkerhet, användning och underhåll

8.1. Parterna är skyldiga att hålla de elanläggningar som de har ansvar för i ett sådant skick som föreskrivs i elsäkerhetslagen och bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den. Kunden ansvarar för anslutningens alla elinstallationer och elanläggningar som finns på kundens sida om anslutningspunkten.

Kunden är därutöver skyldig att följa andra eventuella krav och instruktioner som utfärdats för elanläggningar samt konstruktion, byggande och drift av sådana i lagstiftningen, myndighetsföreskrifter, den systemansvarigas systemtekniska krav och i anslutningsavtalet.

8.2. Om kunden har anmält ett fel eller en störning som han upptäckt till nätinnehavaren och denna är skyldig att reparera det, ska nätinnehavaren ofördröjligen vidta åtgärder för att avhjälpa situationen, sedan han fått kännedom om anmälan. Ifall felet eller störningen faller utanför nätinnehavarens reparationsansvar, meddelar nätinnehavaren sin uppfattning om vem som är ansvarig.

8.3. Om nätinnehavaren har anmält ett fel eller en störning som han upptäckt till kunden och denna är skyldig att reparera det, ska kunden ofördröjligen vidta åtgärder för att avhjälpa situationen, sedan han fått kännedom om anmälan. Ifall felet eller störningen som nätinnehavaren anmält faller utanför kundens reparationsansvar, meddelar kunden sin uppfattning om vem som är ansvarig.

8.4. Nätinnehavaren har tillträde till mätare i kundens utrymmen. För att kunna reparera fel, avläsa mätaren och tillhandahålla så störningsfria nättjänster som möjligt måste nätinnehavaren ha tillträde till sina elanläggningar. Detsamma gäller tillträde till en av kunden ägd elanläggning med vilken kopplingsförhållandena i distributionsnätet kan ändras. Om en elanläggning som nätinnehavaren innehar är belägen i kundens byggnad eller på hans område, ska kunden utan dröjsmål bereda nätinnehavaren tillträde till elanläggningen för bl.a. underhåll, kontroll, felutredning och reparation, på sådant sätt som parterna kommer överens om, utan ersättning och oberoende av tid på dygnet.

8.5. Kunden tillåter sådan dataöverföring i sitt elnät som är nödvändig för överföring av nätinnehavarens mätdata eller annan dataöverföring som grundar sig på nätverksamheten. Denna dataöverföring får inte medföra kostnader eller olägenheter för kunden. Kunden får inte heller genom senare åtgärder störa eller äventyra dataöverföring som nätinnehavaren tidigare påbörjat enligt denna punkt.

8.6. En avtalspart kan använda den andra avtalspartens elnät till annan dataöverföring än den som avses i 8.5 om parterna särskilt har avtalat om detta. Sådan användning eller dataöverföring i kundens nät får inte störa andra användare eller den andra avtalsparten.

9. Överföring av avtal

9.1. Nätinnehavaren kan överföra anslutningsavtalet på en annan nätinnehavare. Villkoren i anslutningsavtalet kan inte ändras vid överföringen. Den nya nätinnehavaren ska skriftligen underrätta kunden om överföringen snarast möjligt, dock senast inom 30 dagar från överföringen.

9.2. Kunden kan överföra anslutningsavtalet på en ny ägare eller innehavare av elförbruknings- eller elproduktionsplatsen eller någon med dessa jämförbar. Om nätinnehavaren har fordringar på överlåtaren vilka hänför sig till anslutningsavtalet, elleveransavtalet eller elnätsavtalet för ifrågasvarande elförbruknings- eller elproduktionsplats kan avtalet inte överföras om inte den nya kunden uttryckligen åtar sig att svara för dem. Överföringen är bindande för nätinnehavaren när den har undertecknats och nätinnehavaren har godkänt överföringen av ovan nämnda fordringar och andra skyldigheter som ingår i anslutningsavtalet. På mottagaren tillämpas de bestämmelser i dessa villkor som gäller kunden.

9.3. Anslutningsavtalet överförs inte på fastighetens nya ägare eller innehavare vid överlåtelse av fastighet, om inte överföringen nämns i överlåtelsebrevet för fastigheten eller i ett särskilt överlåtelsebrev eller om det inte på något annat sätt har avtalats om överföringen så att avtalet kan bestyrkas i efterhand.

9.4. Anslutningsavtalet kan inte överföras på en annan anslutning.

10. Ändring av avtalsvillkoren

10.1. Avtalsparterna kan gemensamt komma överens om att ändra ett individuellt anslutningsavtal. Beträffande ändringens form se 3.4 och 3.7. Anslutningsavgiftens belopp kan inte ändras till kundens nackdel med stöd av punkterna nedan i detta kapitel.

10.2. Nätinnehavaren har rätt att ändra avtalsvillkoren om ändringen grundar sig på sådan lagändring eller sådant myndighetsbeslut som nätinnehavaren inte kunde räkna med när anslutningsavtalet ingicks.

10.3. Nätinnehavaren kan också ändra avtalsvillkoren på grundval av lagändring eller myndighetsbeslut som nätinnehavaren kände till då anslutningsavtalet ingicks, förutsatt att ändringen inte innebär en väsentlig förändring av innehållet i anslutningsavtalet.

10.4. Vidare har nätinnehavaren rätt att ändra avtalsvillkoren, om ändringen är särskilt motiverad på grund av väsentligt förändrade omständigheter eller modernisering av föråldrade avtalsarrangemang.

10.5. Nätinnehavaren har rätt till sådana små ändringar av avtalsvillkoren som inte påverkar det centrala innehållet i avtalsförhållandet.

10.6. Nätinnehavaren ska sända kunden ett meddelande om hur och från vilken tidpunkt avtalsvillkoren ändras och om grunden för ändringen. Om grunden är någon annan än en lagändring eller ett myndighetsbeslut, får ändringen träda i kraft tidigast en månad efter det att meddelandet sänts ut.

Meddelandet skickas till den faktureringsadress eller någon annan kontaktadress som kunden meddelat nätinnehavaren, och om någon sådan adress inte är känd, till anslutningens adress. Meddelandet kan exempelvis ingå i en nättjänst- eller elleveransfaktura till kunden.

10.7. Om ändringen grundar sig på en lagändring eller ett myndighetsbeslut, har nätinnehavaren rätt att verkställa ändringen räknat från den dag då lagändringen eller beslutet trädde i kraft. Ändringen kan även verkställas vid en senare tidpunkt som nätinnehavaren bestämmer, om det inte är fråga om en ändring till kundens fördel. Nätinnehavaren ska snarast möjligt meddela om ändringar som görs på dessa grunder.

11. Avtalets upphörande

11.1. Kundens rätt till uppsägning

11.1.1. Kunden kan säga upp avtalet, när de elförsäljningsavtal som gäller elförbruknings- eller elproduktionsplatsen i fråga och de separata avtalen om nättjänst inte är i kraft. En konsument kan också säga upp ett tidsbundet anslutningsavtal när som helst under dess giltighetstid.

Nätinnehavaren kontrollerar nättjänstavtalets (elnäts- eller elleveransavtal) giltighet när anslutningsavtalet sägs upp. Uppsägningstiden är en månad. Om bestämmelserna i denna punkt kan annan överenskommelse till kundens nackdel inte göras.

11.1.2. Nätinnehavaren kan trots uppsägning hålla i kraft de rättigheter som gäller förläggande av ledningar och elanläggningar i enlighet med vad som tidigare har avtalats eller bestämts.

Nätinnehavaren betalar då en skälig ersättning för de rättigheter som nämns under 6.2, ifall någon ersättning inte har betalats tidigare.

11.2. Nätinnehavarens rätt till hävning

11.2.1 Nätinnehavaren kan häva anslutningsavtalet med omedelbar verkan, om

1) kunden i väsentlig grad har försummat sina skyldigheter som grundar sig på anslutningsavtalet och avtalsförsummelsen inte har rättats till inom skälig tidsfrist som nätinnehavaren skriftligen har ställt; eller

2) kunden försätts i konkurs och konkursboet inte förbinder sig till åtminstone ett avtal om upprätthållande.

11.3. Nätinnehavaren återbetalar den återbetalbara anslutningsavgiften till kunden.

11.3.1. Nätinnehavaren har i enlighet med de allmänna bestämmelserna om kvittning rätt att kvitta sina förfallna fordringar hos kunden mot den anslutningsavgift som ska återbetalas. Vidare har nätinnehavaren rätt att från beloppet av den anslutningsavgift som återbetalas dra av kostnaderna för eventuell nedmontering av anslutningsledningen och andra elanläggningar som är onödiga för andra kunder samt för fränkoppling av kunden från nätet.

11.4. Nätinnehavaren har i enlighet med de allmänna bestämmelserna om kvittning rätt att kvitta sina förfallna fordringar hos kunden mot en eventuell säkerhet som ska återbetalas eller mot kundens övriga fordringar på nätinnehavaren. Nätinnehavaren har således rätt att från beloppet av den eventuella säkerhet som ska återbetalas eller från kundens övriga fordringar dra av bland annat kostnaderna som föranletts eller föranleds av nedmontering av anslutningsledningen och andra elanläggningar som är nödvändiga för elförbrukningen samt fränkopplingen av dessa från kundens nät.

12. Avgörande av tvister

12.1. En konsument har rätt att föra meningsskiljaktigheter om tolkningen av detta anslutningsavtal till konsumentklagonämnden för behandling (www.kuluttajariita.fi). Innan ärendet hänskjuts till konsumenttvistenämnden bör konsumenten kontakta konsumentrådgivningen (www.konsumentraadgivning.fi).

12.2. Meningsskiljaktigheter om anslutningsavtalet avgörs i tingsrätten på den ort där anslutningen är belägen som första rättsinstans om inte annat har överenskommit. En konsument har dock alltid rätt att väcka talan i tingsrätten på sin hemort i Finland.